

Fórmula matemàtica repetitiva

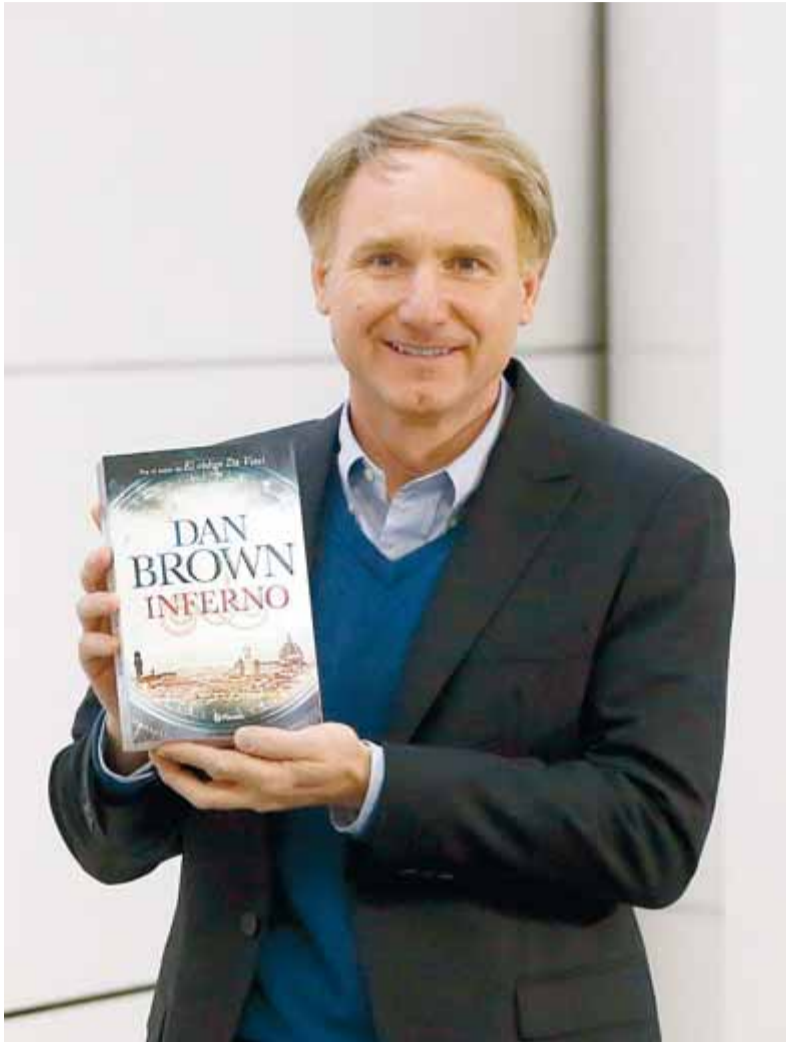
Dan Brown,
a Madrid,
fa unes setmanes,
presentant la seva
novel·la
JUAN CARLOS
HIDALGO/EFE

INFERNO
Dan Brown
Traducció: Esther
Roig
Editorial: Empúries
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 640
Preu: 22,50 euros

Agafeu Robert Langdon, un professor universitari de simbologia, erudit i i amb encant, que des de fa un temps té la cara de Tom Hanks. Col·loqueu-lo en una ciutat farcida d'art i història –bé sigui París, Roma, Washington, Florència o Venècia–. Hi succeeix un terrible i tètric assassinat i Langdon, d'una manera o altra, sempre es troba enmig de tot plegat. En l'aventura, acaba acompanyat d'una bella noia jove, intel·ligent i valenta (una noia diferent per cada aventura, és clar). Tots dos han d'investigar un misteri, carregat d'informació religiosa i artística. Sempre hi ha pel mig algun tipus de teoria conspirativa. Cada capítol de la història queda totalment obert, de manera que el lector es queda amb unes ganes terribles de saber què passa després. Però, tranquils, que el món sempre acaba salvant-se gràcies a Langdon i la seva heroïna de torn. El colobrot pseudocientífic i pseudoartístic està servit.

Aquesta és la fórmula matemàtica que ha fet vendre milions de llibres a l'escriptor nord-americà Dan Brown. El seu primer gran èxit, *El codi Da Vinci*, és un dels llibres més venuts de la història, amb la Bíblia, Harry Potter i *Allò que el vent s'endugué*. Brown ha tornat ara a la càrrega amb la seva última novel·la, *Inferno* (Empúries; Planeta, en castellà), en què l'autor ha traslladat l'escenari central de la seva nova entrega a Florència, pàtria de Dante. I és que *Inferno*, com el seu nom indica, s'inspira –a milions de quilòme-

tres de distància– en el recorregut que Dante i Virgili fan a la primera part de la *Divina Comèdia*, *l'Infern*. La novel·la arrenca quan Langdon desperta en un hospital de Florència i no recorda què fa a la capital toscana i per què està ferit. Des d'aquí comença la particular odissea del protagonista pels carrers, jardins i palaus de la ciutat, acompanyat per una metgessa que l'ajuda a salvar la vida, ja

rò la profunditat de les dades no sobrepassa el d'un tríptic turístic tronat.

La fórmula ja cansa per repetitiva. Per més inri, Brown afegeix trampes narratives en la trama, disfressades de girs d'argument. Però són senzillament trampes irritants. Així que si voleu jugar al videojoc de Brown, llegiu el seu llibre. Si no, més val que aneu o torneu urgentment a la *Divina Comèdia*. *

que una enèrgica dona vestida de couro sembla que el persegueix per matar-lo. Entremig, el lector va sabent que un científic superdotat, obsessionat per Dante, ha planejat escampar un virus arreu del món per frenar la superpoblació del món.

Robert Langdon, doncs, anirà superant les endevinalles deixades pel científic boig –els malvats de Dan Brown són una barreja sinistra entre els de James Bond i el Lex Luthor de Superman–, basades en la gran obra mestra de la literatura italiana, i anirà passant pantalles (com si es tractés d'un videojoc de format clàssic) en escenaris turístics. Els esdeveniments el portaran també a Venècia i a Istanbul. Un Gran Tour d'acció postmodern.

Els personatges creats per Brown tenen tant poca entitat psicològica que es fa difícil imaginar-los en carn i ossos. La substància és tan dèbil que són poc més que ninots pixelats de la primera època dels videojocs. A l'escriptor l'encanta afegir multitud d'informació documental sobre les obres d'art i els monuments amb què Langdon va topant, pe-

NARRATIVA JORDI LLAVINA

Llum honesta i filosòfica

Va escriure Leonard Cohen que la llum del Mediterrani és "honest i filosòfica". *Solsticio* és un llibre de records d'estiu, l'evocació literària dels passats per l'autor durant la seva infantesa en una bateria militar, al poble mallorquí de Betlem. Entronca amb els dietaris de Llop, amb els seus llibres de poemes, i amb el seu últim títol, *En la ciutat sumergida*.

"Cuando el paraíso desaparece, siempre aparece la literatura", escriu. Un paradís, aclareix, que ho és no pas com a lloc sinó com a estat. El llibre descriu aquest estat, però també l'indret on es desplega i adquireix tota la seva esplendor, durant els seixanta. L'etiqueta de *novel·la d'aprenentatge* pot estar molt gastada, però encara té sentit, quan,

com és el cas, es refereix a una època de descobriment del món, que s'efectua en període estival i que abraça escenes de pesca i de lectura, d'amistat i de convivència més fluida amb els altres. Els records subministren un material al qual no manca res, només l'estil que els dona l'autor, una forma literària, que és la que, al capdavall, els acaba distingint i fent-ne un producte artístic de qualitat. En els estius d'infant es genera tota la literatura. Però ens és lícit preguntar-nos: ¿era més feliç llavors, fa gairebé cinquanta anys, quan vivia

SOLSTICIO
José Carlos Llop
Editorial: RBA
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 128
Preu: 17 euros

aquests dies blaus i aquell sol de la infància, o bé ara, quan és capaç de rememorar-los literàriament? Llop es pregunta, encara, pel preu que ens cal pagar per suportar la bellesa, disserta sobre la rellevància de mercats i cementiris en la configuració i l'esperit d'una ciutat, ens dona una infinitat de detalls sobre la *joie de vivre*... Hi ha consideracions valuoses sobre les llengües, sobre la convivència de català i castellà. Abans, tants anys abans, era el país viscut. Ara és el paisatge escrit. No menys plaent. Per al lector, sobretot. *